

Oponentský posudek disertační práce
JUDr. Jany Seemanové
„Právní postavení osob pečujících o děti na trhu práce“

Disertační práce se zabývá problematikou osob pečujících o děti v oblasti pracovního práva, práva sociálního zabezpečení a dalších pracovních úprav. Jde o téma, které je významné, neboť skloubení pracovního a rodinného života je v současné době v popředí společenského zájmu.

Text disertační práce má včetně úvodu a závěru celkem 187 stran. Práce je členěna do osmi kapitol, které se dělí na podkapitoly. Je doplněna seznamem použitých pramenů a literatury a také seznamem zkratk, uvádí rovněž anotaci, abstrakt, shrnutí a summary. Členění disertační práce je logické a umožňuje orientaci.

První kapitola disertační práce je věnována pramenům práce, a to mezinárodním úmluvám, evropskému právu, ústavnímu pořádku, pracovněprávním předpisům a kolektivním smlouvám. Jedná se o právní předpisy, které se vztahují ke zpracované problematice.

Druhá kapitola se zabývá vývojem pracovních podmínek osob pečujících o děti v českém právu od počátku 19. století do současnosti.

Třetí kapitola se věnuje pojmu péče o dítě, a to z hlediska právního, poukazuje na § 858 občanského zákoníku a také se zabývá užším vymezením z pracovněprávního hlediska.

Čtvrtá kapitola rozebírá jednotlivé subjekty právní ochrany v souvislosti s těhotenstvím a péčí o dítě. Jde o těhotnou zaměstnankyni, zaměstnankyni – matku do konce devátého měsíce po porodu a další subjekty. Zvláště se věnuje specifickému postavení mužů v souvislosti s rodičovstvím a péčí o dítě a specifickému postavení žen v souvislosti s mateřstvím.

Pátou kapitolu lze považovat za stěžejní, neboť rozebírá českou platnou právní úpravu z pohledu jednotlivých institutů a poukazuje na některé problémy, které mohou vzniknout při její aplikaci.

Šestá kapitola je věnována využití atypických zaměstnání u osob pečujících o děti. Jde o zaměstnání, která ovlivňují přístup na trh práce.

V sedmé kapitole se rozebírají některé specifické právní problémy, které jsou spojené s výdělečnou činností mimo pracovněprávní vztah.

Osmá a poslední kapitola se zabývá dalšími aspekty, které ovlivňují právní postavení osob pečujících o děti. Jde o nemocenské pojištění; jsou rozebrány kromě okruhu pojištění osob i jednotlivé dávky. Je zde také uveden již nový institut, a to „otcovská“. Ve zmíněné části je zařazena také dávka státní sociální podpory, a to rodičovský příspěvek. Další podkapitola se zabývá pomocí v nezaměstnanosti osobám pečujícím o děti. Dále pak se věnuje autorka zdravotnímu pojištění. Kolektivní péče, výchova a vzdělávání dětí předškolního věku je další problematika této kapitoly. Poslední její částí je daňová podpora péče o děti.

Disertační práce má přehlednou strukturu, je logicky provázaná a ve zpracované problematice se podařilo podat ucelený přehled.

Z obsahového hlediska je podle mého názoru třeba kladně hodnotit skutečnost, že disertační práce podává komplexní přehled zpracovávané problematiky. Je třeba ocenit i skutečnost, že v disertační práci se poukazuje i na některé problémy, které se při aplikaci právní úpravy osob pečujících o děti vyskytují. Zejména v závěru disertační práce se autorka zamýšlí nad některými opatřeními, jejichž přijetí by mohlo přispět k možnosti skloubení postavení osob pečujících o děti s postavením na trhu práce.

Některé kapitoly disertační práce jsou velmi zajímavé, např. druhá a šestá kapitola.

Disertační práce spočívá ve shrnutí platné právní úpravy osob pečujících o děti z pracovněprávního hlediska, což se zdařilo. Je ovšem třeba ocenit, že se disertační práce věnuje i dalším souvisejícím právním oblastem.

Disertační práce přináší mj. poznatky, které autorka získala, ale i její samostatné názory na zpracované téma.

Je možno konstatovat, že disertační práce je na úrovni.

Při obhajobě disertační práce považuji za účelné, aby se v diskusi autorka podrobněji vyjádřila k otázce

- jak zajistit větší systematickou podporu osob pečujících o děti
- možnosti zvýšení porodnosti v České republice z hlediska prosazování rovného zacházení mužů a žen.

Práci **doporučuji k obhajobě** před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

JUDr. Jana Zemanová
oponent

V Praze dne 27. července 2017